

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Nemes József dr.
Szerkesztő: Attlay.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Városunk ipari propagandája.

Mikor ismételten hangsúlyozzuk már mult alkalommal hangoztatott nézetünket, hogy Baja jövőjét az ipar- és gyár- városban látjuk, akkor tulajdonképpen nem is mondunk mást, mint amit a kormány is decentralizáló iparpolitikájával elérni kíván.

Áldatlan közjogi szörszálhasogatás és önző hatalmi kérdés alkotja országos politikánkat. Ez buktat meg számtalan kormányt, ez gátolja, akadályozza országunk fejlődését, sőt visszafejleszti. Segít hát magán ki-ki ahogyan bír. Néhol így is szép eredményt produkálnak.

Nem tagadható, hogy míg azelőtt az országfejlesztési politika egyetlen útja az volt, hogy Budapest székesfővárost tegye nagygyá, hatalmassá, ne csak általános kulturális, de különleges ipari szempontból is, addig az utolsó évtized iparfejlesztése odairányul, hogy a vidéket is az ipar számára hozzáférhetővé tegye, sőt esetről-esetre állami kedvezmények épen olyan feltételekhez vannak kötve, hogy bizonyos alakuló gyárak vagy ipartelemek ne a fővárosban, hanem valamely e célra alkalmas vidéki helyen létesíttessenek. Persze nagy baj nálunk az is, hogy ugy a magasabb iskolázottsággal bíró elemeket, mint a munkásnak alkalmasakat nem arra nevelik, hogy az általános ipari tevékenység az ország egészséges fejlődésének nemcsak kívánatos hanem szükséges feltétele is. Így csak egyes városok lehetnek olyan szerencsések, hogy gyönyörű fejlődést mutathatnak ipari téren. Ezek már évekkal ezelőtt éleslátással felfedezték azt a nagy kincset, amely az iparfejlesztésben rejlik. Másrészt kedvezett nekik a szerencse. A gyárosok szívesen felkeresik azon vidéki városokat, melyekben termékeiket részben olcsóbban tudják előállítani, mint a fővárosban, részben pedig ép oly kedvezően vagy talán még kedvezőbbben tudják őket onnan elhelyezni. Mindenképen tehát állíthatjuk, hogy e kérdésben szemesnek áll a világ.

Igaz, Baja páratlan természeti fekvésén kívül nem dicsekedhetik absolute semmi olyasfélével, ami a vállalkozó gyárost idecsalogathatná. A közismert tervek s a villany nélkülözhetetlen előfeltételei akvizíciókhoz, pedig hát csodának kellene minősítenünk, ha polgármesterünk karácsonyi expozéjában feltüntetett tervek megvalósulnának, mikor a jelen körülmények között még a reménynek hozzá sincs meg a leghalványabb biztató fénye sem. Mátéházunk a minimumot szolgáltatja annak, amit egy ily nagy birtoktól várhatni, óriási közlegelőnk nagy csomó pénz a szemétdombon s összes egyéb jövedelmeinket a legszükségesebb reparaturákon kívül a közigazgatás emészti fel évről-évre.

Nincs azonban még sem kizárva, hogy mégis csak akad vállalkozó, aki szívesen jönne Bajára. A természetes dolog persze az volna, hogy a város maga venné kezébe a propagandát, amint azt Temesvár, Győr stb. kivált a németországi városok annak idején tettek és teszik. Hogy ez nem olyan agyafurt mesterség, Temesvár példáján mutatom meg Ujabb gyáripari vállalkozásra az 1891-iki ipari és mezőgazdasági kiállítás gyakorolt kedvező befolyást, mert a kiválóan sikerült kiállításon, melyet a király is megtisztelt látogatásával, az ország és a külföld figyelme azok felé az előnyök felé irányult, melyeket a város nagy ereje nyújtani tud. Volt gondjuk, hogy a világ tudomására hozzák: «Temesvárnak földrajzi fekvése módot nyújt a meghódítandó Balkán államaiba való kivitelre, a város iparosainak szép száma a kedvező fogadtatást és érdeklődést biztosítja, a népes környék a munkaerő könnyű megszerzését teszi lehetővé, végül a német nyelv elterjedtsége az ideletelepülni készülő külföldi vállalkozókra bizonyos könnyebbséget nyújt. A város iparfejlesztési programjába vette, hogy szívesen látja a magyar tőkést, de szeretettel fogadja az itt letelepülő idegent is.» Telbisznek, a jeles polgármesternek, van aztán gondja, hogy a város közmegelegedésére felkeresse a vállalkozni akarókat s palam publice hirdeti, amit be is tart, hogy a gyáraknak ingyen

telket és részben építési anyagot ad, 15 évig terjedő illeték- és adómentességet, sőt egyeseknek az önköltségi ár megtérítéséért a városi villamosmű áramát szolgáltatja, (sőt egy létesült szövőgyárnak az elektromos erő kilowattját 4 fillérért bocsátja rendelkezésére) kezdetben pedig egyes gyárakat munkásonkint 10 korona készpénzbeli támogatásban is részesíti.

Temesvár husz esztendőre visszamenőleg gyári és ipari vállalkozóknak 20 kat. holdnyi területet adott ingyen. Összesen pedig 30 kat. holdat másfél millió korona értékben osztott el ingyen azoknak, akik a város jelenlegi nagyságának megalapozásához hozzájárultak. Hogy gazdasági állapota ilyen fejlődéshez, amit eddig elért, nem volt olyan kedvező, mint a miénk, adatok összehasonlításából világos.

Ma, amikor városaink már rátértek arra, hogy üzleti politikát folytassanak, nekünk is ilyen irányban kellene haladnunk s az üzletnek ezt az igen fontos kellekét, az akvizíciót sem volna szabad elhanyagolnunk. Néha valamely gyár létesüléséhez egészen különös okok mértékadó pl., hogy a város első megrendeléssel szolgál. Legtöbb város sajnos, mert agyon van közigazgatva, a tisztán üzleti alapon való propagandával nem szeret foglalkozni, részben a magyar tisztviselőnek azon tipikus tulajdonságánál fogva, hogy minden üzleti izü nyilvános foglalkozástól irtózik, nem kapható ilyenre. Kívánatos, hogy Németország, amely az ipari érettségének oly számos tanujelét adta és amely ma e téren az egész világra irányítólag hat, példájával nálunk is visszhangra találjon.

Delta.

— A főispán válasza. Előző lapszámunkban közöltük, hogy Szemző Gyula főispánt installációjának kétéves évfordulója alkalmából a helybeli nemzeti munkapárt elnöksége a párt nevében március 16 án sürgönyileg üdvözölte. A főispán az öt üdvözlő elnökségnek a következő sürgönyválaszt küldte:

„Végtelen jóleső szíves megemlékezésükért fogadják hálás köszönetemet.

Szemző Gyula főispán.

ÜNNEPI BESZÉD.

Elmondotta Scherer Sándor m. kir. áll. tanító-képzőintézeti igazgató a bajai Casinonak március 15-iki bankettjén:

Mélyen tisztelt uraim!

Midőn hazánknak legszebb nemzeti örömnepén, tisztelt polgártársaimnak díszes körében szót kérek, honfiai benső hálaérzelmeknek engedelmekedem, mert kegyeletes emlékezésel tölti el lelkemet a küzdelemmel teljes dicső multról, melynek a boldogabb jelent köszönhetjük. Teszem ezt azon tudatban, hogy bármily gyenge legyen szavam, a szent érzület, melyet tisztelt hallgatóim kora ifjúságuk óta szívükben táplálnak a nemzeti ujjaébredés nagy korszaka iránt, biztosítja részemre jóindulatu figyelmüket, rokonérzésüket.

Magyarországnak ma ünnepe van, a 48-ik évi tizenkét nemzeti kívánságnak, a szabadság hajnalhasadásának emléknapja. Oly hajnalhasadásnak, melynek glóriás, bitoros övéből meleg áradott széjjel és feloldotta a polgárság bilincseit: hajnalhasadásnak, amelynek leve népünk millióiban felgyújtotta a nemzeti öntudatnak örömtűzét: oly hajnalhasadásnak emléke ez, amelyhez hasonlót ezeréves multjában csak egyet ért meg a magyar, melynek derűs fénye átjárta és megvilágította elődjeink elméjét, szabaddá tette gondolkodásukat, megnyitotta ajkukat, — sujtásra kényszerítette karjaikat; — majd e véres kődnek eloszlása után bölcs elhatározásra, a legbuzgóbb tevékenységre, korszerű alkotásokra, új honalapításra bírta a nemzet legjobbjait.

Az üdvös alkotásoknak hosszú sorából csak egyet, látszólag a legszerényebbet, hatásában azonban a legerősebbet, a tanítás és tanulás szabadsága eszméjéből feltámadt intézményt kívánom felidézni: a *modern magyar nemzeti népiskolát!*

Az intézményt, melynek erejét, hatalmát a család, és a társadalom, az egyház és az állam egyaránt felismerte, növelte és fejlesztette, úgy, hogy immár a közelmultban hatványozta a magyarnak szavát, számát, nemzeti műveltsége minden ágazatát.

Van e méltóbb tárgya a nemzet érdeklődésének, a társadalom felbuzdulásának, mint az iskola, mely a legnagyobb emberbarát, az emberbaráti szeretet megtestesítőjének szavához: »engedjétek hozzámjőnni a kisdedeket» híven, ölebe fogadja a kis magyart, a jövő polgárát, szegényt, gazdagot egyaránt és beléoltja a magyar földnek szeretetét, a magyar szót, józan gondolkodást, tisztességet, becsületet, erkölcsöt; hitet Istene, bizalmat nemzetének magasztos hivatása iránt?

Március 15.-ének, a belőle fakadt általános, szabad népoktatás áldásos eszméjének kell meghálálnunk a magyarság elterjedését az egész országban, *de városunkban is* különösen, mert e város polgársága nemcsak a fegyverfogásban követte megdicsőült szülőitjének, a szabadság dalosának jelszavát »előre«, hanem a szellemi harc, a nemzeti nevelés terén is példás buzgalommal forrasztotta össze a polgárságot abban, amiben egyik vagyunk és akarunk maradni: nyelvben és érzületben!

Ezért, midőn a szabadságharc nagy tényeinek vissza idézése mellett illőnek találok megemlékezni a népnevelés intézményéről és ama tanfériak hazafias működéséről, akik lelkes fáradozásukkal a nemzeti önnállóság és füg-

getlenség céljához közelebb vitte! bennünket, szívem mélyéből legforróbb óhajtasomnak adok kifejezést. Kívánom, *áldja meg* az Isten gondviselése nemzetünknek minden tagját *szabadsággal*, hogy értelmes lelkének teljes odaadásával szolgálhassa népét, hazáját minden jóban; *töltse el* mindnyájunk szívét *egyetértő, összeforrasztó, nagy tettekre indító, közös, erős akarattal és nővelje* valamennyiünkben, kik egy hazának fiai vagyunk *az igaz testvériség* érzelmeit, hogy kivétel nélkül e honnak minden polgára a pillanattól kezdve, midőn lelke derengeni kezd, addig, míg a sirnak sötétje ráborul, egyedül a nemzet műveltségének fokozását, népünk felvilágosítását, hazánk fennmaradását biztosító eszmének, a *nemzeterősítő munka* eszméjének élhessen: tartozó hálával a mult, tisztelettel a jelen és bizó reménységgel a jövő iránt, most és mindenkor hazájának rendületlenül!

H I R E K.

— **Józsefnapi üdvözlések.** A névnapok közül a József nap a legismertebbek egyike. Ennek oka bizonyára az, hogy a Józsefnév a férfinevek közt elég gyakori, a keresztnevek jelentékeny hányadát teszi ki. Ettől eltekintve a József nap nálunk a sablonos névnapok közül még azért is kiemelkedő és megkülönböztetett jellegű, mert városunk társadalmának és politikai életének többek között két kiváltsága Ertl József, a helybeli munkapárt alelnöke és Müller József a munkapártnak egyik alelnöke e napon, vagyis március 19-én névnapjukat tartották. Az a számos üdvözlés, mellyel őket jóbarátaik, tisztelőik és ismerőseik uri házukban elhalmozták és illették, a nagy szeretetnek, általános tiszteletnek és ragaszkodásnak őszinte megnyilvánulása. Együttal kétségtelen jelei azon osztatlan elismerésnek, melyet önzetlen közéleti működésükkel maguknak városunkban kiérdemeltek.

— **Uj orvostudor.** A budapesti tudomány egyetemén szombaton avatták orvosdoktorrá Scheiber Leó bajai földinket.

— **A bajai főispán rágalmozója.** Kemény János. zombori lakos, a mult őszén a vonaton többek jelenlétében mélyen sértő nyilatkozatot tett Szemző Gyula bajai főispánról. A főispán becsületsértés miatt följelentette Keményt, a topolyai járásbírósnál, ahol március 19-én tüzték ki a tárgyalást. A tárgyaláson vádlott a vádbeli tények valóságának bizonyítását kérte, amit a járásbírósság megengedett. A bizonyítás azonban egyáltalán nem sikerült, mire Kemény János beismerte, hogy félrevezették őt és a sértésért bocsánatot kért Szemző Gyulától. A főispán a vádlott megbüntetését nem kívánta.

— **Előadás a rádiumról.** Érdekes előadást tartott hetfő este Scheffler Hermann Drezdából a főgimn. preparandia tanárai, ifjúsága s az érdeklődő hölgyek és urak előtt a rádiumról. 1895-ben sejtette meg Beckerel a joachimstali urán ásványban s Curie és felesége fedezte aztán föl s vont a nagy fáradsággal rengeteg masszából az első szemcséket. 1898. óta van rádiumunk. Az egész világon 12 grmnál nincs több. Méreg drága jószág majd másfél millió kor. ba kerül grammja. Az előadónak 15 miligramm rádiuma volt s ezzel érdekes kísérleteket mutatott be. Az érdekes előadást németül tartotta meg. A magyar fiúk Székely tanár ur tolmácsolása folytán értették meg.

— **Anarkista merénylet a német uralkodó ellen.** A tegnapi nap folyamán szenzációs hírt röpitett világgá a táviró. A németek császára ellen állítólag anarkista merénylet készült, amiről a császár maga is tudomást szerzett, az udvari körökbe érkezett levelekből. Hír szerint II. Vilmosnak látogatása is elmaradt emiatt; az osztrák trónörökösrel tervezett találkozása pedig a nyílt tengeren fog megtörténni.

— **Érdekes háziipari kiállítás Baján.** Valóságos eseményszámba menő háziipari kiállítást nyitott meg ünnepélyesen szerdán d. e. 10 órakor dr. Hegedüs Aladár polgármester, fővédnök távollétében Weisz Nándor tanácsnok a bajai ipartestület dísztermében. Ne képzeljünk el valami unalmas látnivalókat, hanem legyünk elkészülve arra, hogy minden egyes tárgy fényes tanúságot tesz arról a nagyfokú haladásról, mely az utóbbi években a népművészet terén fokozható volt. Káprázatos csoportokban vonul fel előttünk Kalotaszeg fafaragászata, Torontál szőnyegipara, Selmecebánya kézzel vert és világhírűvé vált csipkái, Kalotaszeg varrottasai, Borsódmegye matyó himzései, Pozsonymegye túl himzései, Ujpest törhetetlen baba háziipara, mely Magyarországon az első háziipar e szakmában, mind felejthetetlen benyomást fognak keiteni a szemlélőben. A kiállítás belépődíj nélkül tekinthető meg d. e. 9—12-ig és délután 3—7-ig vasárnap is, amikor is az utolsó napja lesz a kiállításnak, melyet minden jóízű embernek már tudományos szempontból is meg kell tekinteni.

— **Pórujárt támadó.** Sch. S. bajaszent-istváni kereskedő vasárnap este a Bárányban szórakozott s éjjel felé gyanutlanul készülődött hazafelé. Alig ért azonban az utcára, egy ismeretlen alak nyitott késsel rohant reá és teljes erejéből feléje szurt. Sch., aki rendkívül erős ember, megőrizte hidegvérét s egyik kezével elkapva a támadó karját, a másikkal olyan hatalmas ütést mért az arcába, hogy az ismeretlen ajultan terült el a földön. A pórujárt verekedőt be kellett szállítani a kórházba.

— **A bajai járásbírósság** hétfőn 14 napi fogházra ítélte Luspai István bajai lakost, súlyos testi sértés miatt. Az eset még a mult év decemberében történt Szeremlén, ahol Luspainak valami dolga akadt s eközben összezdört Németh József ottani földművesel. Az egyszerű szóharc csakhamar komoly verekedéssé fajult s a mi derék Luspaink egy dikiccsel alaposan megékelte ellenfele gyenge koponyáját s ezért a csekélységért kapta szegény a fent tisztelt 14 napot.

— **Ég a kunyhó . . .** Kiscsávolyban eddig ismeretlen okból kigyulladt hétfőn éjszaka Bukovác Józsefnek nádődeles viskója s dacára derék tűzoltóink megfeszített munkájának, teljesen leégett. A kár nem nagy s biztosítás utján megtérül.

— **Március idusát** igaz hazafihoz méltó módon szerette volna megünnepelni Steiner József hentessegéd. Gondolt tehát merészet és nagyot s minden teketória nélkül betört volt gazdájának, Limberger István Czirfusz utcai hentesnek a lakásába. Valami kedves emlék után kutatót, ami az ott töltött inaséveket mindenkor eszébe juttatná. Ilyen hiányában azonban kénytelen volt a feltört asztalfiókból magával vinni csekély 300 koronát, amit reggelig aztán sikerült is minden megerőltetés nélkül a honhaza nagyobb dicsőségére elünnepélyeznie. Amikor letartóztatták, már alig találtak nála néhány koronácskát.

— **Egy fiu borzalmas öngyilkossága.** Kedden este a bajai indóház várótermében hátborzongató látvány riasztotta meg az utazó közönséget. Egy 14 évesnek látszó fiu idegesen járt föl-alá a III. osztályu váróteremben; majd egyszerre kést rántott elő s azt markolatig a szívébe mártotta. Hangtalanul összerogyott. Súlyos sebével beszállították a bajai kózkórházba. Kiletét ezideig nem sikerült megállapítani. Állítólag Baja-zenitistvárra való.

— **Az új házadó népszerű ismertetése** kapható Kollár A. könyvkereskedésében K 1.20.

— **Kerületi tornaversenyek.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a nemrégiben megszűntetett országos ifjúsági tornaverseny helyett kerületi tornaversenyeket rendelt el. Négy város van kijelölve az ifjúsági tornaversenyek helyéül, u. m. Kassa, Komárom, Kolozsvár és Pécs. Helybeli középfokú intézeteink a pécsi tornaversenyre vannak beosztva, amelyen a budapestvidéki, szegedi és székesfehérvári tanterületek területére eső középfokú intézetek (gimnáziumok, reáliskolák, tanítóképzők, polgári és kereskedelmi iskolák) tanulói jelennek meg. Pécsen június 8-án vagy 9-én lesz a kerületi tornaverseny, amelyre 14 vármegye és Fiume város középfokú iskoláinak virágzó, intelligens ifjúsága gyűlik össze, hogy bizonyoságot tegyen nemes lelkesedéséről, fegyelmességéről, a testedzés és testi ügyesség terén elért eredményekről.

— **A főgimnázium március 15-iki ünnepélyén felülizettek:** 10 koronát Ertl József, özv. Háj Jánosné, Reich Gyula, Róna Dezső, 5—5 koronát, Reich Zsigmond, Tury Mátyás, 4 K 20 fillért Nagy Sándor, 3 koronát Kuts János (Bácsbokod), 2 K 40 fillért Kőszeghyné, 1 K 20 fillért Lerner Antal, 1 koronát Okolicsány Ferenc, 40 fillért Boros József, N. N., Tüske János, 20 fillért Bajor N., összesen 63 korona 20 fillért. A nemesszívű jótévedőknek ezuton mond köszönetet a főgimnázium igazgatósága.

— **A m. kir. áll. magvizsgáló állomás** hivatalnokai, kik jelenleg szemlét tartanak a vidéken, hogy megtudják, kik árusítanak arankás heremagvakat, tegnap sürgős utasítást kaptak, hogy a legszigorubbán ügyeljenek, miszerint az országba került silány, kevert csiraképtelen répamagot ne hozzanak a kereskedők esetleg forgalomba. A mi kereskedőink is saját és a köz érdekében cselekednének, ha csakis legelsőrangú cégnél szerzik be a répamagvakat, amennyiben nem az olcsó ár nyújt biztositékot a mag megbízhatóságára nézve, hanem annak fajazonosságára és jó csiraképeségre adja meg az igazi értékét. Ezért a gazdaközönséget is figyelmeztetjük, hogy csakis ott fedezze répamag szükségletét, ahol teljesen megbízható magvakat árusítanak. 1452

— **Vérszegénység, étvágytalanság, ideges** gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkóros fiatal leányok erősítésére a legkitűnőbb készítmény a Krieger féle „Tokai china-vasbor”. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg 3-20 K, nagy üveg 6 K a gyógyszertárban. Postán küldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Krieger gyógyszerár Budapest, Kálvin-ter.

— **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számitó gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevő kárára lehetséges. 1432

— **Schaumann Gyula gyógyszerész gyomorsója** több mint 30 év óta, mint dietikus készítmény a legjobb hirnévnek örvend, amit

számos elismerő oklevél igazol. Előnyösen és megbízhatóan hat az emésztési folyamatnál gyomor-bajnál, savképződésnél, felbőffőségénél stb. úgy, hogy ez mint legrégebb háziszor, nagy elterjedtségnek és közkedveltségnek örvend. Előnyös hatást, racionális összetételének köszönheti. A kényelmesebb és kellemesebb felhasználás végett Schaumann gyógyszerész a gyomorsó kívül gyárt még gyomorpasztillát is, mely a gyomorsónak hatásával teljesen egyenlő. Az ára mindkét készítménynek ugyanaz, mint eddig: 1.50 korona dobozonként.

— **Jó reklám!** Minden hirdető olvassa el a Leopold Gyula hirdetővállalat Budapest, Erzsébet-körut 41, most megjelent 1912. évi hirlap és naptárkatalógusát, mely igazán tanulságos és hasznos tartalmu. A legeredményesebb reklám Leopold Gyula nagy apparátussal és modern irányban dolgozó irodája révén eszközölhető, mit fényesen bizonyít a sok nagyhirdető elismerése, melyet katalógusában közöl. Leleményes és individuális tevékenységgel, sok éven át gyűjtött tapasztalatok és tanulságok célszerű felhasználásával, a tudásnak és intelligenciának érvényesítésével, gyors, szorgalmas és lelkiismeretes munkával sikerült Leopold Gyulának elérni azt, hogy a legnagyobb bel- és külföldi cégek nála összpontosítsák hirdetéseiket. 1442

Lulay tanár előadása.

Kr. u. 79 ben temette el a Vezuv rettenetes lávaömlése azt a gyönyörűsége paradicsomot, mely katasztrófát a művészlelkű Goethe a természet legnagyobb csapásának mondott. A természet utolérhetetlen nagyságával és szépségével versenyre kelt az emberi szellem páratlan alkotásaival s létesítette az akkori római világ egyik elragadó szépségét, Pompeit. Dicsősége tetőpontján elmetszette a végzet a fonalat. Hosszu évszázadokon át csak a pásztor legeltette nyáját a viruló legelőknön, nem is sejtve, hogy lába egy betemetett kis világot tapos.

A modern kor áldozatkészsége napvilágra hozta az évezredes temető titkát. Halványan, kopottan s rongyosan tekintenek bele a modern világba a sirjaikból kikelt nagyszerű világ emlékei. Az idő mostohaságát s erőszakos kegyetlenségét panaszozzák el az arra haladó vándornak, ez pedig ámulva nézi kétezer év után az antik világnak e kis burokba zárt nagyságát.

Nem mindenki keresheti fel az emlékezetes helyet, azért hálás köszönettel adózunk a főgimnázium jeles tanárának, Lulay urnak, hogy nekünk mult vasárnapi liciális előadásában, gyönyörű vetített képekben e szép világot bemutatta. Egy óras körstétában végigkalauzolt bennünket a legmegkapóbb helyeken. Ugy

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult készítménynek, oszúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű, és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyeslővén minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. **D. Richter gyógyszerár** az „Arany orszlánohoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

állította össze a programot, hogy kerekded egészet élveztünk. S bár a háttérből ránkható temetői hangulat deprimáló hatása alól nem is tudunk egészen szabadulni, mégis visszafojtott lélekzettel lestük a művészetért lelkesedő tanár szavát, ki nagyszerűen értett hozzá, hogyan kell a néma romokba életet teremteni. A közönség tetszésnyilvánítása, mellyel köszönetét kifejezte az előadónak és a siker érdekében közreműködő Székely és Grész tanár uraknak, azt bizonyítja, hogy megbecsülhetetlen értékűek az ilyen előadások.

Pedagogus.

40-912. eln. sz.

Pályázat.

Az üresedésben levő és évi 800 K kezdő és 3 ízben 5 évenként 100—100 koronával emelkedő fizetéssel és szabályszerű ruhailletménnyel javadalmazott tüztöltői állásra pályázatot hirdetnek.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. é. április hó 15-ig hozzám terjesszék be.

Baja, 1912 március hó 15-én.

Polgármester helyett:

Erdélyi
főjegyző.

Hirdetmény.

Dr. Kovachich József ügyvéd, bácsalmási lakos, mint vagyonbukott Podvinecz Sándorné szül. Deutsch Róza madarasi lakos, volt ugyanottani kiskereskedő csődtömeggondnok közhírré teszi, hogy a csődtömeghez tartozó ingókat, bírósági kiküldött közbenjöttével bírói árverés joghatályával bíró árverésen a leltárban kitüntetett sorrendben készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek elfogja adni. Az ingókba becsáron alul eladva nem lesznek.

Az árverés megkezdésére határnapul folyó évi március hó 28-ának (szombat) reggel 8 órája tüzetik ki Madarasa a vagyonbukott üzleti helyisége elé.

Dr. Kovachich József
csődtömeggondnok.

1451

Gróf Teleki Józsefné ömlőtsága kunbajai erdőtelepén — 2¼ kilométerre a bácsalmási szőlők állomástól — eladó köbméterenkint 800 db **akácosszálf** 2½ m. — 8 m. hosszúságban 12—25 cm. átmérővel. Ugyanott eladó 45 öl hasogatott **akácotuskó tűzifa**. Érdeklődők forduljanak a bácsalmási uradalom kasznári hivatalához, Bácsalmáson. 1452

SZALVATORSÖR.

Tudatjuk a n. é sörfogyasztó közönséggel, hogy a folyó évi

SZALVATORSÖR idényben az általunk képviselt »Müncheni Paulaner Serfözde Szalvatorsörgyár« Szalvatorsöre Baján hordóban kimérve Preimayer Pál vendéglőjében, míg palackban Zweig Mór és Deutsch Mátyás kávéházaikban és ifj. Cserba György üzletében kerül eladás alá. Teljes tisztelettel

FRANK SÁNDOR ÉS FIA, SZABADKA
a Szalvatorsörgyár délmagyarországi főraktárosa.

¶ szezon tart február 21-től április 1-ig.

6361—61. szám. kig. 1912. közgy.

Hirdetmény.

Az állami elemi iskolák építési, berendezési és telekszerzési költségek fedezése végett kedvezőbb pénzügyi viszonyok beáltával hosszú lejáratú kölcsön felvételéig a Bajai Takarékpénztár től 150.000 korona rövid lejáratú ideiglenes kölcsönnek felvétele tárgyában közérdekű határozat hozott.

Mely határozat az 1886: évi XXI. t.-c. 5. §. c. és d., pontja értelmében azzal hirdtetik meg, hogy ellene a meghirdetéstől számított 15 nap alatt a város polgármestere utján a m. kir. belügyminiszter urhoz felelőbevitel nyújtható be.

Baja, város törvényhatósági bizottságának 1912. évi március hó 12 ik napján tartott közgyűléséből.

Polgármester helyett

Erdélyi

főjegyző.

7. szám. 1912.

Árlejtési hirdetmény.

Nagybaracska község előljárósága a község hivatalos helyiségeinek, a jegyzői és tanítói lakóknak esetleg 3 tanteremnek összesen 28 helyiség kifestésének biztosítása tárgyában 1912. évi március hó 24 én d. u. 3 órakor a község házában nyilvános szóbeli árlejtést fog tartani.

A helyiségek közül 13 külön helyiséget képezvén, csak egy színűre festendő. A munkálat a megbízás vételétől számított 30 nap alatt befejezendő. A vállalati összeg a munka átvétele után azonnal kifizetettik. Kikiáltási ár 450 korona.

Vállalkozók tartoznak betekintésre mintáikat az árlejtés napjának d. e. 8 óráig az előljáróságnak átadni.

Írásbeli zárt ajánlatok 45 korona bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdéséig elfogadhatnak.

Az előljáróság fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson.

Nagybaracska, 1912. március 17 én.

Nedics Mihály

h. jegyző

Király Péter

II. bíró.

Bérbeadandó május 1-re a Lángfele 5 szobás

ház

Petőfi-utca 38.

1448

23/2—912. eln. sz.

Pályázat.

A lemondás folytán türesedésbe jött 800 K kezdőfizetéssel és 5 évenként 3 szor 100—100 koronával emelkedő fizetéssel, továbbá szabályszerű ruhailletményel javadalmazott tűzoltói állásra pályázatot hirdetek.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a polgármesteri hivatalba f. é. április hó 15-ig terjesszék be.

Baja, 1912 március hó 15.

Polgármester helyett.

Erdélyi

főjegyző.

Egy vagy két fiatalember
kosztra és lakásra
felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Mészáros L.
utca 40 sz.
igen csinos

HÁZ

szabad kézből
ELADÓ.
Bőveb. ugyanott.

Brüsszel & Buenos Aires 1910. 3. Grand Prix.

— Az eredeti Wolf szerkezetű —

szab. túlhevített gőzzel működő lokomobilok

szeleplementes szabatosági vezényművel, 10-800 lóerőig terjedő teljesítménnyel, igen nagy gazdaságosságuk, kiválóságuk és könnyű kezelésük által elismert világhírűek és minden üzem részére a legelőnyösebb erőforrást képezik.

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

budapesti képviselősege: Boros Artur okl. gépészmérnök
Rottenbiller u. 33.

Összegyártás 800.000 lóerőn felül.

Az elismert

legjobb,

legelterjedtebb

magyar napilap

"AZ UJSÁG"

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczy-ut 54. sz.

Főmunkatársak:

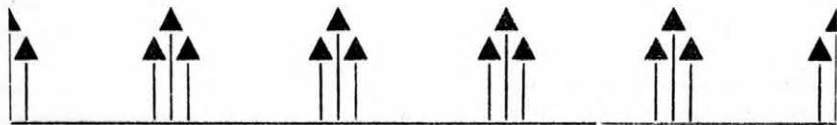
Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor János, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Szerkesztő társ: Dr. Ágai Béla.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 2 korona 40 fillár, egy negyedévre 7 korona,
félévre 14 korona, egész évre 28 korona.

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor **egyetlen**
kifogastalanul jó magyar szivarkahüvelyke a

„GONDÜZŐ”

mely vergé, önégő, hamumentes papirból, nikotin-
fogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti
:: fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás ::

KOLLÁR A

:: :: könyvkereskedésében Baján. :: ::